

Kurkijokelainen

Kurkijokelaisen, hiitolaisen ja karjalaisen hengen vaalija ja ajankohtaisten kysymysten selvittäjä

×

Nro 16 • Perjantaina 15. elokuuta 2008

59. VUOSIKERTA

Irtonumero 2 € (sis. alv 22 %)

Kurkijokelaisten 62. pitäjäjuhlalla osallistuneelle yleisölle, ohjelman suorittajille, Loimaan seurakunnalle ja kaupungille, Loimaan Seudun Karjalaseuralle, Kurkijoen Marttayhdistykselle, Kurkijoki-Seuralle, Järvisen Kauppapuutarhalle, arpajaispalkintoja lahjoittaneille sekä kaikille talkoissa mukana olleille esitämme

Lämpimän Kiitoksemme

juhlien onnistumisesta.

Kurkijoki-Säätiö

Yllätys onnistui täydellisesti. Leena Virtanen odotti juhlasalin ovella, kenen nimi lausuttaisiin, kun ilmoitettaisiin Vuoden Kurki 2008. Hän yllättyi kuullessaan oman nimensä. Vuoden Kurjen (vas.) palkitsivat Kurkijoki-Säätiön hallituksen puheenjohtaja Anna-Maija Nurminen-Lempinen ja hallituksen jäsen sekä pitäjäjuhlatoimikunnan puheenjohtaja Timo Rouhiainen.

Yllätys onnistui: Leena on Vuoden Kurki

Kurkijoki-Säätiön vuoden varjelluimmaksi salaisuudeksi on muodostunut Vuoden Kurjen nimi siihen asti, kunnes se Muistojen iltamissa lopulta paljastetaan. Vain kunkin vuoden pitäjäjuhlatoimikunta ja tietenkin Säätiön hallituksen jäsenet tietävät, kenelle kurjen sulka tai sulat kunakin vuonna ojennetaan.

Toimikunnan jäsen Taina

Lehto keksi ajatuksen leikkimielisestä palkitsemisesta kurkijokelaisen kulttuuriperinnön esillä pitämisestä, tallentamisesta tai muusta vastaavasta. Keksittiin nimitys Vuoden Kurki.

Ensimmäiselle Vuoden Kurjelle 2006, joksi valittiin monessa mukana ollut ja tuona vuonna Säätiön historiikin kirjoittanut Eino Vepsä, luovutettiin kunniakirjan lisäk-

si olkihattu, joka koristeltiin kurjen suljilla. Vuoden Kurki 2007 Mauri Rastas, joka tunnetaan kotisivujemme luoja ja ylläpitäjänä, mutta myös sukututkijana, sai vastaanottaa ”sukupuun”, johon oli ”istutettu” kurjensulkia.

Viime lauantaina juhlettiin Muistojen iltamia ensimmäisen kerran Loimaan yhteiskoululla. Leena Virtanen odotti juhlasalin ovella

kuulevansa, kuka on Vuoden Kurki 2008. Kun hän kuuli pitäjäjuhlatoimikunnan puheenjohtajan Timo Rouhiaisen kutsuvan hänet hakemaan tuon kunnianosoituksen, hänen ensimmäiset ajatuksensa olivat: ”Eihän Vuoden Kurki voi olla nainen.”

Mutta tietenkin Vuoden Kurki voi olla nainen. Naiset kuljettavat yhtä hyvin kuin miehetkin kulttuuriperintöä sukupolvelta toiselle. Leena Virtanen on toiminut useita vuosia Kurkijoki-Säätiön luottamustehtävissä: valtuuskunnassa, hallituksessa, museotoimikunnassa, pitäjäjuh-

Tässä lehdessä mm.

Juhlapuhe Porissa 3.8.	3 ja 6
Muistojen iltamat 9.8.	4-5
Kalakurjet Pyhäjärvellä	6-7
Lumi-Säätiö 60 v.	8
Muistomerkki Vennamolle	8

Lisää pitäjäjuhlusta seuraavissa lehdissä.

Seuraavat Kurkijokelaiset ilmestyvät 29.8., 12.9., 26.9., 10.10., 24.10., ...

latoimikunnassa ja viimeimpänä Kurkijokelainen-lehden toimituskunnassa. Kaikissa tehtävissään hän on ollut aktiivinen toimija. Hän on myös siirtänyt karjalaista henkeä ja tapoja lapsilleen ja lastenlapsilleen.

Leena Virtanen harrastaa kirjoittamista, joten ei ollut vaikea keksiä hänelle sopivaa sulkaesinettä: se oli tietenkin sulkakynä, kurjensulkakynä. Sen lisäksi Kurkijoki-Säätiön hallituksen edustajat luovuttivat hänelle kukkakimpun sekä kunniakirjan, jossa luki:

”Kurkijoki-Säätiön tämän vuoden pitäjäjuhlatoimikunta on yksimielisesti päättänyt luovuttaa henkilölle, joka on uusilla asuinsijoillamme erityisen aktiivisesti pitänyt esillä kurkijokelaisuutta ja toiminut monin eri tavoin kurkijokelaisen kulttuuriperinnön hyväksi, ainutlaatui-

sen kurjensulkakynän sekä ”Vuoden Kurki” –arvonimen. Arvonimi luovutetaan nyt kolmannen kerran, minkä merkiksi luovutetaan kunniakirja Teille, Leena Virtanen. Kurkijokelaisten 62. pitäjäjuhlalla Loimaalla 9.8.2008. Kurkijoki-Säätiö ja allekirjoitukset.”

Leena Virtanen kiitti huomionosoituksesta ja kertoi muun muassa asuvansa Loimaalla Loimijoen rannalla uuden Kurkijoen puiston sillan kupeessa. Sekin on lehtemme lukijoille uutinen, että sillan yli kulkeva katu on nimeltään Kurkijoenkatu. Kurkijoenkatu vie Kurkijoen puistoon, jonne kurkijokelaisten raskaan evakkomatkan muistoksi Loimaan Seudun Karjalaseura ja Kurkijoki-Säätiö ovat pystyttäneet muistopatsaan.

Raija Hjelm

Ensimmäisiä lahjakirjan allekirjoittajia olivat veljekset Eino ja Pertti Hartikka (vas.) Viime mainittu teki aloituksen rahaston perustamista. Taustalla Timo Rouhiainen.

Elisenvaaran koulun 80-vuotisjuhlarahasto Säädikirja allekirjoitettiin

Kurkijoen pitäjäjuhlissa sunnuntaina saivat Elisenvaaran koulun 80-vuotisjuhlarahastoon lahjoittaneet allekirjoittaa sääd- eli lahjakirjan. Nimiä kertyi Kurkijoki-Säätiön, joka lahjoitti alkupääoman, lisäksi viisi kappaletta.

Säädikirjan voivat halutessaan tulla kaikki lahjoittajat allekirjoittamaan Kurkijokelaisen toimitukseen. Tavoitteesta, joka on kova

10 000 euroa, ollaan vielä aika kaukana, mutta lahjoituksia otetaan tietenkin edelleen vastaan. Jokainen lahjoittaja saa määrätä summansa itse. Ja pienistä puroista ne isotkin virrat syntyvät...

Säädikirjan teksti kuuluu:

”Me allekirjoittaneet olemme perustaneet Kurkijoki-Säätiön omistukseen ja hoitoon Elisenvaaran kou-

lun 80-vuotisjuhlarahaston, jonka tehtävänä on vaalia Elisenvaaran yhteiskoulun perinteitä jakamalla Kyrössä toimivan Elisenvaaran koulun historiasta ja taustoista kiinnostuneille oppilaille stipendejä rahaston tuotoista.

Kurkijoki-Säätiön on hoidettava varoja tuottavalla ja varmallalla tavalla. Stipendien jakamisesta päättää Kurkijoki-Säätiön hallitus kuuluttuaan Elisenvaaran lukion rehtoria tai lukion nimeämää edustajaa. Kurkijoki-Säätiön valtuuttama henkilö jakaa stipendin/stipendit kevätkuulussa.”

Siis rahastoon lahjoitettavat varat voi osoittaa Kurkijoki-Säätiön tilille Nordea 208321-2981, ”Elisenvaaran koulun 80-vuotisjuhlarahasto”.

15.8.2008

Jälkimmäisissä

Sekä Hiitolan että Kurkijoen pitäjäjuhlrat ovat tältä kesältä takana päin. Järjestelyvastuussa olevat saavat jälleen huokaista hetken. Eipä silti, heti viimeisen ohjelmanumeron jälkeen alettiin pohtia seuraavia juhlia. Mitä juuri päättyneillä juhlilla oli hyvää, mikä vähän huonompaa? Mihin suuntaan juhlia pitäisi kehittää? Mitä juhlille saapuvat odottavat näkevänsä ja kokevansa? Mikä houkuttelisi tapahtumaan lähemmään – pitkienkin matkojen päästä?

Kurkijokelaisten pitäjäjuhljen järjestävä osapuoli oli tänä vuonna erittäin tyytyväinen juhlapaikkaan. Molemmat juhlat pidettiin Loimaan yhteiskoululla. Suuri muutos oli, että Muistojen iltamat (ilmeisesti historiansa ensimmäisen kerran) järjestettiin muualla kuin Hirvihovissa. Koulun etuina Hirvihoviin verrattuna voisi mainita ainakin nykyaikaisen keittiön ja ravintolan, uusitut siistit tilat, suuren esiintymislavan, melkein esteettömän kulun (pienää parantamisen varaa vielä on), luok-

kahuoneiden käyttömahdollisuuden; vain mielikuvituksen puute voi olla esteenä toiminnoille.

Juhljen järjestäjät siis tekevät aina parhaansa. Joskus onnistutaan paremmin, toisen kerran ei ihan yhtä hyvin. Jokaisesta juhlasta opitaan jotain, ja seuraavalla kerralla pyritään välttämään virheet. Oikeanlaisen ohjelman hankinta voi ”tyssätä” mitä erilaisimpiin juttuihin. On yhteensattumia, viime hetken peruutuksia jne. Me otamme mielellämme koko ajan vastaan vinkkejä hyvistä ohjelman esittäjistä. Mielellään näkisimme ”omia” ihmisiä lavalla, siis kurkijokelaiset (tai hiitolaiset) sukujuuret ovat suuri valtiokortti.

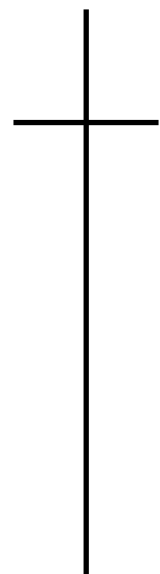
Kurkijokelaisten juhlien päävastuu oli pitäjäjuhlatoimikunnalla sekä Loimaan Seudun Karjalaseuralla. Heille isot kiitokset. Hyvää palautetta tuli jo juhlapaikalla. Lisää juhlalista saamme lukea seuraavasta Kurkijokelaisesta.

Raija Hjelm

”Muistoissa säilyy nää Karjalan kunnat kolkasta armahan syntymään. Maksettu niistä on kalliit lummat puolesta pienenä syntymämaan. Vaikka minne kulkenen, Karjalaa mie muistelen; ei ole löytynyt vertaistaan.”

Eila ja Arvo Kettunen

Kuolleita

Rakkaamme

Eeva Maria NENONEN

o.s. Kuusela

* 20.10.1910 Kurkijoki
† 28.7.2008 Forssa

Kaivaten

Petteri ja Raili
Eija perheineen
Leena perheineen
Antti perheineen
Markku ja Pirkko
Katja perheineen
sukulaiset ja tuttavat

Kotikirkon kellot soikaa,
soikaa hänelle hiljaa.
Työ on tehty, muistot elää,
kypsytynyt on vilja.

Siunaus toimitettu lähimpien läsnä ollessa. Lämmin kiitos osanotosta. Kiitos Heikanrinteen palvelutalon osasto Lehdokin henkilökunnalle mamman hyvästä hoidosta.

Rakkaamme

maisteri

Aune RAITIO

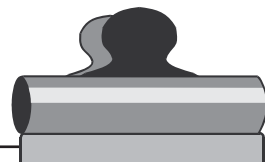
o.s. Jussilainen

* 10.1.1915 Kurkijoki
† 22.7.2008 Helsinki

Kaupauksella
Kari ja Kaisu
Riina
sukulaiset ja ystävät

Ihmisessä vain
kuolevainen katoaa.
Hyvyyden ja rakkauden
rikkaat muistot jäävät
elämään.

Siunattu läheisten
läsnä ollessa.
Lämmin kiitos osanotosta.

NIMIPÄIVÄT

pe 15.8. Marjatta,
Marja, Jaana,
Marjo, Marita,
Marjut,
Marianne,
Maritta,
Marjaana,
Marjukka,
Marianna
Aulis
la 16.8. Verner
su 17.8. Leevi
ma 18.8. Mauno, Maunu
ti 19.8. Sami, Samuli,
ke 20.8. Samu, Samuel
to 21.8. Soini, Veini
pe 22.8. Iivari, Iivo
la 23.8. Signe, Varma
su 24.8. Perttu
ma 25.8. Loviisa
ti 26.8. Ilmi, Ilma,
Ilmatar
ke 27.8. Rauli
to 28.8. Tauno

Kustantaja ja julkaisija: KURKIJOKI-SÄÄTIÖ
www.kurkijoki.fi

Toimitusneuvosto: Liisa Koistinen, Lauri Laukkanen,
Tapio Nikkari, Jaakko Taivonen ja Leena Virtanen

Toimitus: Päätoimittaja Raija Hjelm
ja kaikki Kurkijokelaisen ystävät

Toimitus: Koulukuja 7, 32200 Loimaa
Avoimena: Tiistaisin ja perjantaisin klo 9-14
puh./fax (02) 762 2551, matkapuh. 050-521 3336

Lakon tai muun ylivoimaisen esteen takia ilmestymättä jääneistä numeroista ei suoriteta korvausta. Toimitus pidättää oikeuden muokata ja lyhentää lähetettyjä aineistoja. Lehden vastuu ilmoituksen poisjäämisestä tai julkaisemisesta sattuneesta virheestä rajoittuu enimmillään ilmoituksesta maksetun hinnan palauttamiseen.

ILMOITUSHINNAT:

4-väri ..... 60 centtiä/mm + alv 22 %
Mustavalko ..... 45 centtiä/mm + alv 22 %

Säännöllisistä ja jatkuvista ilmoituksista huomattava alennus. Väri-ilmoitukset sopimuksen mukaan. Puhelimitse annettuihin ilmoituksiin sattuneista virheistä lehti ei vastaa. Ilmoitusaineistojen jättöaika: keskiviikko klo 16 mennessä.

Lehti ilmestyy pääasiassa joka toinen perjantai. Painosmäärä 2000 kpl.

TILAUSHINNAT:

vuosi ..... 35 euroa
6 kk ..... 20 euroa
3 kk ..... 12 euroa
Pohjoismaat ..... 39 euroa
Muualla ..... 46 euroa

toimitus@kurkijokelainen.inet.fi
Tilinumero: LSOP 523900-4897

Sivunvalmistus:
Etusivu Frontpage, Loimaa
Paino: Satakunnan
Painotuote Oy, Kokemäki

ISSN 0782-5668

Elokuun sointuja

Elokuun lempeä ilta sointuja täynnä ilmojen syli ja pehmeän ruohoinen rinne. Sumuisen harmaa haieka silta, on unelman ihana ilta. Ja se haiekan harmaa silta on laulua täynnä sydän ja ilta kaunis se kaarisilta.

Sirkka-Liisa Erlund

Kaipuu saa näkyä

PALVELEMME

Ma - Pe 9 - 17
La 9 - 13

Palininkatu 2, Loimaa
Puh 0207 909 261

Hartaus sunnuntaiksi 17.8.
14. sunnuntai helluntaista

Lähimmät lähimmäiset ovat avainasemassa

Ihmisarvo avautuu Raamatun ihmiskuvan mukaan lähimmäisyydestä. Lähimmäisyys avautuu puolestaan luomisesta: Jumala on luonut jokaisen ihmisen omaksi kuvakseen. Kaikki ihmiset ovat yhtä ja samaa suurta ihmiskunnan perhettä. Jokainen ihminen on toiselle lähimmäinen.

Luomisesta avautuva lähimmäisyys merkitsee rakkautta ja tasa-arvoa suhteessa kaikkiin ihmisiin, jopa vihollisiinkin, opettaa Jeesus vuorisaarnassaan (Matt. 5:43-48). Luomisesta avautuu lähimmäissuhteiden hierarkia.

Luomisen perusteella lapsen lähimmät lähimmäiset ovat hänen vanhempansa, äiti ja isä, joiden välityksellä Jumalan luomisteko on toteutunut. Tästä syystä ihmissuhteita käsittelevistä käskyistä ensimmäinen (4. käsky) kuuluu: ”Kunnioita isäsi ja äitiäsi.” Luther huomauttaa käskynsä selityksessä, että kunnioittaminen sisältää enemmän kuin rakastaminen. Vanhempia tulee kunnioittaa sen suuren ja jalon kutsumuksen perusteella, jonka Jumala on heille antanut kutsuessaan heidän luomisen välikappaleiksi.

Kun lapsi solmii avioliiton, lähin lähimmäinen vaihtuu omista vanhemmista aviopuolisoon. Tämä on merkittävä vaihe lähimmäissuhteiden kasvuprosessissa, johon kuuluu sekä luopumista että kasvua uuteen lähimpään lähimmäisyyteen. Kasvu on prosessi, joka tekee kipeää: ”Sen tähden mies jättää isänsä ja äitinsä ja liittyy vaimoonsa, niin että nämä kaksi tulevat yhdeksi lihaksi. He eivät siis enää ole kaksi, he ovat yksi. Ja minkä Jumala on yhdistänyt, sitä älköön ihminen erottako.” (Matt. 19: 5-6)

Lähimmistä lähimmäisistä avautuu käskyjen opetus lähimmäisen rakastamiseen kaikessa laajuudessaan. Voimanlähde lähimmäisenrakkautteen on Jumalan rakkaus Kristuksessa. Jälleen olemme prosessissa. Me rakastamme, sillä hän on ensin rakastanut meitä. Jumala on uhrannut oman Poikansa syntiemme sovittamiseksi.

Meillä on syntiemme anteeksiantamus hänen nimensä ja sovintoverensä tähden. Siitä saamme ammentaa voimaa rakastaa kaikkia lähimmäisiämme - jopa anteeksiantamiseen asti, Herramme rukouksen mukaisesti: ”Anna meille meidän syntimme anteeksi, niin kuin mekin anteeksi annamme niille, jotka ovat meitä vastaan rikkoneet.”

Kun kodin ovi avataan aamulla avaraan maailmaan, on tärkeintä ensin lakaista omat rappuset. Siitä avautuu avoin polku teille ja aitovierille kaukaisimpienkin lähimmäistemme luo.

Keijo Nissilä

Kirjoittaja on teologian tohtori ja Oulun hiippakuntadekaani emeritus.

Haapasen Hautaustoimisto

TÄYDELLINEN HAUTAUSPALVELU

Puh. 762 2700 ja 762 2857

Heimolinnankatu 16, 32200 Loimaa

Liikeajan jälkeen Reunanen puh. 762 2700
Matkap. 0500 531 814, 050 561 0547

Onks tietoo KYSYMYKSET?

1. Milloin peruna tuli tutuksi maassamme?
2. Mitä kahta ammattikuntaa ammattiliitto SuPer ry edustaa?
3. Miksi kynsilaukkaa tavallisimmin nimitetään?
4. Keitä ovat Afganistanin talibanit?
5. Mikä Suomessa yleisenä kasvava lehtipuu kuuluu poppeleihin?
6. Mitä nimeä käytetään tunturin paljaasta laesta?
7. Montako aluevankilaa Suomessa on?
8. Miksi naarasmetsoa yleisemmin nimitetään?
9. Mikä on Sulasol?
10. Mikä on olympivoittaja Siiri Rantasen lempinimi?

**15.8. Kiitos ja kiros lähte-
vät samasta suusta. Tämä
ei käy, veljeni! Eihän
samasta lähteensilmästä
pulppua makeaa ja kar-
vasta vettä. Jaak. 3:10-11**

**16.8. Laulakaa Herralle, te
Herran palvelijat, ylis-
tää hänen pyhää ni-
meään! Hänen vihansa
kestää vain hetken, hä-
nen hyvytensä läpi elä-
män. Illalla on vieraana
itku mutta aamulla ilo.
Ps. 30:5-6**

**17.8. Teille on opettu:
'Rakasta lähimmäistäsi
ja vihaa vihamiestäsi.'
Mutta minä sanon teille:
rakastakaa vihamiestä-
ne ja rukoilkaa vainooji-
enne puolesta, jotta oli-
sitte taivaallisen Isänne
lapsia. Matt. 5:43-45**

**18.8. Jos te rakastatte niitä,
jotka rakastavat teitä,
minkä palkan te siitä
ansaitsette? Eivätkö publi-
kaanitkin tee niin? Jos
te tervehditte vain ystä-
viänne, mitä erinomaista
siinä on? Matt. 5:46-47**

**19.8. Mieheni neuvoivat
minua tappamaan sinut,
mutta minä säästin sinut
ja sanoin: 'En voi kohot-
taa kättäni kuningastani
vastaan, sillä hän on
Herran voideltu.' 1. Sam.
24:11**

**20.8. Palkitkoon Herra si-
nulle hyvän työn, jonka
tänään olet tehnyt minul-
le! Nyt tiedän, että sinus-
ta tulee kuningas ja että
Israelin valtakunta pysyy
lujasti käsissäsi. 1. Sam.
24:20-21**

**21.8. Me emme saa olla
sellaisia kuin Kain, Pa-
han lapsi, joka tappoi
veljensä. Ja miksi hän
tappoi tämän? Siksi, että**

**hänen omat tekonsa oli-
vat pahoja mutta hänen
veljensä teot oikeita. 1.
Joh. 3:12**

**22.8. Siitä me olemme
oppineet tuntemaan rak-
kauden, että Jeesus antoi
henkensä meidän puoles-
tamme. Samoin olemme
me velvolliset panemaan
henkemme alttiiksi vel-
jemme puolesta. 1. Joh.
3:16**

**23.8. Hyvin käy sen, joka
on armelias ja lainaa
omastaan muille, sen,
joka aina toimii oikeuden
mukaan. Oikeamielinen
ei koskaan horju, hänet
muistetaan ikuisesti. Ps.
112:5-6**

**24.8. Jeesus kysyi: "Tahtot-
ko tulla terveeksi?" Sai-
ras vastasi: "Herra, mi-
nulla ei ole ketään, joka
auttaisi minut altaaseen,
kun vesi kuohahtaa."
Joh. 5:6-7**

**25.8. Myöhemmin Jeesus
tapasi miehen temppe-
lissä ja sanoi hänelle:
"Sinä olet nyt terve. Älä
enää tee syntiä, ettei si-
nulle kävisi entistä pa-
hemmin." Joh. 5:14**

**26.8. Jäljelle jääneet aloit-
tavat ylistyksen, he
iloitsevat ääneen Herran
suuruudesta. Huutakaa
siis lännessä ja vastatkaa
huutoon aamunkoiton
suunnalta, kunnioittakaa
Herraa. Jes. 24:14-15**

**27.8. Meren saarilla ja
rannoilla kunnioittakaa
Herran nimeä, hänen,
joka on Israelin Jumala.
Maan ääriä saakka me
kuulemme laulujen kai-
kuvan ylistykseksi Van-
hurskaalle. Jes. 24:16**

**28.8. Hänellä on teille
annettavana runsaasti
kaikkia lahjoja, niin että
teillä on aina kaikki mitä
tarvitsette ja voitte tehdä
runsaasti kaikkea hyvää.
2. Kor. 9:8**

Marjo Matikainen-Kallström 3.8.2008 Porissa:

Liiton rivit harvenevat

Nuorille lisää vastuuta

Karjalan Liiton varapuheenjohtaja, kansanedustaja Marjo Matikainen-Kallström oli tänä kesänä sattumalta sekä Hiitolan että Kurkijoen pitäjäjuhljen juhlapuhuja. Hiitolan juhlille hänen mukanaan tuli koko viisihenkinen perhe. Väliajalla Risto-poika otti päivänunet äitinsä sylissä. Kuvassa vasemmalta Jouko Hämäläinen, Mauri Lankinen, Marjo Matikainen-Kallström, Risto Kallström sekä Sirkka-Liisa Nylander.

Ilokseni sain tällä kertaa tulla tänne Poriin Karjalan Liiton edustajana teidän hiitolalaisten pitäjäjuhljaan ja onnittelemaan jo eläkeikää lähestyvää Hiitola-säätiötä ja keski-ikään ehtinyttä Hiitolan Pitäjätseuraa. Molemmilla juhlijoilla on uusi vuosikymmen alkanut todella vireästi, eipä tunnu ikä haittaavan. Pikemminkin näyttää siltä, että toimintaa riittää juuri kokemuksen ja pitkäjänteisen toiminnan ansiosta.

Mikään toiminta ei toki synny itsestään, kaikkeen tarvitaan aina ne innokkaat "puuhamiehet ja -naiset". Nämäkin juhlat ovat 61. vastaavanlaiset kesäjuhlat ja aina on löytynyt tekijöitä, kiitos kaikille teille, jotka olette osallistuneet järjestelyihin. Täällä taidetaan toteuttaa karjalasta sanontaa: "Aina työnteko joutenolon voittoa." Toinenkin karjalainen sutkaus arvostaa työntekoa: "Ei täs työtä pelätä – uskallettaa käyvä vaik työ

vieree makkaamaa!"

Tekeviä käsiä ja ajattelevia aivoja tarvitaan Karjalan Liiton ja seurojemme toiminnassa tulevaisuudessakin. Siksi nuorten saaminen mukaan Liiton ja sen jäsenpiirien ja yhdistysten toimintaan on aina ollut tavoitteena, mutta ajan kuluessa tämä nousee entistä tärkeämmäksi kysymykseksi. Kun aika vääjäämättä kulkee eteenpäin, yhä useampi rajan takana syntynyt evakko siirtyy ajasta ikuisuuteen, ja samalla Liiton rivit harvenevat.

Nuoret valitsevat nykyisin hyvin tarkasti, mihin aikansa uhraavat tässä kiiressä maailmassa. Harrastuksen on oltava mieluita ja mielekäs, ennen kuin siihen käytetään osakaavaan vapaa-ajasta. Mukaan lähtemisen kynnys on usein korkea.

Kynnyn madaltamiseen on kuitenkin olemassa oiva väline, internet. Monelle nuorelle netissä surffailu

ja chattailu on luonteva ja helppo tapa olla mukana erilaisissa ryhmissä, miksei siis myös meidän toiminnassamme. Tämä vaatii meiltä nettisivujemme päivytystä ja nuorten tarpeiden huomioon ottamista. Siihen tehtävään juuri nuoret itse olisivatkin aivan paikallaan.

Suurimmassa osassa tilaisuuksiamme on aina paljon myös lapsia mukana. Luontevinta tietysti onkin, että lapset saavat olla mukana pienestä pitäen ja siten oppivat osallistumaan hauskoihin koko perheen "juttuihin" ja saavat parhaimmillaan myös omia uusia ystäviä tilaisuuksista ja juhlista. Lapsillehan voi järjestää omaa ohjelmaa näiden tylsien juhlapuheiden ajaksi.

Siinä nuorten kehitysvaiheessa kun vanhempien kanssa alkaa olla nolo liikkuu, on meillä onneksi tarjota Karjalainen Nuorisoliitto. Sen suojissa nuoret puuhaavat omia asioitaan, omalla tavallaan.

Miten sitten saada nuoret aikuiset liittymään meihin vanhoihin, meihin kalkkisiin sitten, kun Nuorisoliitto ei enää kiinnosta? Ottamalla heidät mukaan toimimaan, tekemään ja päättämään asioista. Hyväksymällä heidät muuksikin kuin jäsenmaksun maksajaksi tai vanhempien jäsenten juoksupojaksi. Omiensa, oikeiden tehtävien myötä uudet jäsenet sitoutuvat kaikkein nopeimmin seurojen toimintaan.

Karjalaisuus kautta Suomen

Karjalan Liiton tulevaisuusstrategiassa tämän vuoden teema on Karjalaisuus kautta Suomen. Sillä

halutaan korostaa karjalaisten ja karjalaisjuuristen sijoittumista eri puolille Suomea. Muista Suomen heimoista poiketen me karjalaiset olemme viime sotien jälkeen asuttaneet Suomea laajasti. Karjalaisia eivät ole vain etelä- ja pohjoiskarjalaiset tai siirtokarjalaiset, vaan myös kaikki karjalaiset sukujuuret omaavat.

Tähän perustuen Karjalan Liiton jäsen seurat järjestävät vuoden aikana omia tapahtumia, joissa korostetaan paikallista karjalaisuutta ja karjalais toimintaa. Myös nämä tilaisuudet ovat niitä "matalan kynnyksen" tilaisuuksia, joihin on helppo tulla, varsinkin jos vastaanotto on lämmin ja arvostava. Kalevalan sanoin siis: "Kamanat kohottukohot lakin päästä laskematta, kynnykset alentukohot kengän kannan koskematta, pihitpuolet vältyköhöt, ovet ilman aetkohoht, vieraan tullessa tupahan, astuessa aimo miehen!"

Tämän vuoden teemamme Karjalaisuus kautta Suomen ja ensi vuoden teema Karjalaisuus kautta elämän kuvaavat molemmat karjalaisuuden laaja-alaisuutta, sitä miten se kulkee kudelmassa punaisena lankana, alati mukana olevana, mieleen ja sydämeen syöpyneenä tietoisuutena.

Ne suomalaiset, jotka joutuivat jättämään kotikonstunsa ja muuttamaan uuden rajan tälle puolen kokivat suuren menetyksen. Nyt kun on tullut mahdolliseksi tehdä matkoja rajan taakse, moni on käyttänyt sitä mahdollisuutta hyväksien. Perillä odottaa usein muuttunut maisema, uudet

Jatkuu sivulla 6

Yleisöltä

Lämmin Kiitos

Teille kaikille, jotka työpanoksellanne osallistuitte Hiitolan juhlien järjestelyihin. Kiitos ohjelmansuorittajille sekä jokaiselle juhlaamme osallistuneelle.

Hiitola-säätiö - Hiitolan Pitäjätseura ry.

Merkipäiviä

Irja juhli toukokuussa

Irja Jokisen (o.s. Hirvonen) 70-vuotispäiviä vietettiin sisarusten ja ystävien kesken 17.5. Loimaalla. Irja on syntynyt Kurkijoella Huutomäen kylässä. Hänet tunnetaan aktiivisena Loimaan Karjalakuoron jäsenenä. Irja on laulanut kuorossa sen perustamisesta lähtien. Kuvassa myös Irjan kummityttö Sonja Rantanen.

Muistettavaa

Loimaan Karjalakuoro osallistuu Kuutamokeikan kuorojen konserttiin la 16.8. klo 14-17 Alastaron kirkonkylän Alastaro-hallissa. Karjalakuoron vuoro n. klo 16. Vapaa pääsy. Puffetti.

Hiitolan Pitäjätseuran kesäretki ke 20.8. Tuorilaan Hirvikosken tilalle. Lähtö Porin linja-autoasemalta klo 17. Perillä ruokailu ja kahvit, hanurimusiikkia, yhteislaulua, arvontaa ym. Mukana myös Merikarvian karjalaisia. Lähetää lustinpitto. Tuu siekii mukkaa. Lisätietoja ja sitova ilmoittautuminen Raijalle puh. 040-538 7401.

Vampulan karjalaiset viettävät ohjelmallista kesäiltaa to 21.8. klo 18 alkaen Karjalatalo Toivaisella Rutavalla.

Hiitolan Pitäjätseuran järj. rannalla ongintakilpailu la 30.8. Kilpailuaika klo 10-14. Paikka Revaskerin silta, Pohjoinen satamatie 272, Pori-Repasaari -tieltä oikealle n. 3 km Ahlasiin päin. Kaikki mukkaa pyytämää kallaa. Lisätietoja Seppo Kaljunen puh. 050-585 7472.

Pääsky ry järjestää tanssit to 4.9. klo 18-21 Karjalatalon juhlasalissa, Käpylänkuja 1, Helsinki. Tahdit takaa Nitrotrio. Tervetuloa kaikki tanssimisesta nauttivat.

Jollaksessa Pääskyn kesäkodin kauden päättäjät la 13.9. iltapäivällä. Luontopolku nuorille ja perheille klo 13-16. Keittoa, lettuja, makkaraa ja kahvia myynnissä. Osoite: Meri Perttilän polku 8, Helsinki. Järjestelyvuorossa Suur-Jaakkimalaiset ry. Tied. Tarja Rantama, puh. 040-501 3047 klo 18-20.f

Muistojen iltamien kuvasatoa

Lukanderin Lempi kertoi olevansa Sirpa Aaltonen-Veikkolaisen kaksoissisar. Hän kertoi heidän olevan kotoisin Laitilasta, vaikka hän on asunutkin jo nelisenkymmentä vuotta Turussa. Lempi kertoili iltamien yleisölle mm., miten hän on etsinyt itselleen miesystävää.

Terhi Jokila lauloi raikkaasti Lassi Hatakan säestäessä häntä kosketinsoittimella. Yksi Terhin esittämistä kappaleista oli Lapin kesä, minkä hän taidokkaasti tulkitsi. Terhi toimi myös iltamien juontajana ja yhteislaulujen vetäjänä.

Iltamiin oli jälleen saapunut satapäinen yleisö. Terhi kyseli muun muassa, kuka on syntynyt Kurkijoella, kenelle tulee Kurkijokelainen ja kuka ei ole kurkijokelaisjuurinen, mutta on mennyt sellaisen kanssa naimisiin.

Lapissa kaikki
kukkii nopeasti,
maa, ruoho, ohra,
vaivaiskoivutkin.
Tuot' olen aatellut
ma useasti,
kun katson kansan
tämän vaiheisiin...

Eino Leino

Illan tanssiorkesteri oli Vanha Mylly Tortinmäestä. Illoiset "veikot ja sisko" olivat vasemmalta Lassi Hatakka, Veli Matti Ojanperä, solisti Terhi Jokila, Jari Laine ja Mika Hatakka.

Ohjelmanesittäjien joukosta löytyi enemmänkin yksinäisiä naisia. Elmiina (Eeva Silvennoinen) haikailetti Joosepin perään, Helmiina (Irja Jokinen) oli tykätynyt Taavettiin ja Almiina (Marjatta Hirvonen) odotti Kaalepin kosintaa.

Riitta Sainio Muistojen iltamien tervehdyssanoissa: Karjalaisuus on muotia

Edustan iältäni sitä sukupolvea, joka on syntynyt siirtokarjalaisen ja kanta-väestön kohtaamisen hedelmänä. Isäni, kurkijokelainen evakkopoika Matti avioitui peri varsinaissuomalaisen Aini-äitini kanssa 1950-luvun alussa. Erilaisten heimokulttuurien kohdatessa saattoi käydä kuten Hämeessä, missä linja-autossa matkustanut evakkomies tokaisi: ”Sano sie kuski, mihi sie näitä mykkii oikei kuletat.”

Usein on kysytty, min-käläinen on seuraavan ja erityisesti sitä seuraavan polven Karjala, kun kosketus evakkojen kokemuksiin ja menetettyyn alueeseen ei väistämättä enää ole yhtä läheinen. On arveltu, että heille se on ehkä enemmänkin tietoisuutta karjalaisista juurista, vilkasta luonteenlaatua, kulttuuriperintöä, piirakkareseptejä – ja toivottavasti mahdollisimman monen kohdalla myös itse koettua tunnetta Karjalan maisemissa kivijalkojen äärellä.

Suvun kertomat evakkomatkojen hurjat tilanteet ja

Riitta Sainio valittiin Kurkijoki-Säätiön viime keväisessä valtuuskunnan kokouksessa uudeksi hallituksen jäseneksi. Hän sai lausua yleisön tervetulleeksi pitäjäjuhlien Muistojen iltamiin.

sydäntä särkevät tunnelmat kodin jättämisestä ovat taltiituneet jonnekin sielun sopukoihin, vaikka tapahtumien monet yksityiskohdat valitettavasti ovatkin menneet vanhempien sukulaisten mukana maan rakoon. Sielun sopukoissa pysyy myös vahvat tunnelmat kotiseutumatoilta vuosien varrelta.

Olen huomannut, että vahvinta karjalaisperintöä itselleni on koko lähisu- vussa läsnä oleva käsillä tekemisen taito. Taito tuli mukana, vaikka lähes kaikki omaisuus jäi sinne.

Käsillä tekemisen taito on kautta aikojen ollut ihmiskunnan hengissä selviytymisen perustoja. Vaikka monet perinnemat ovat omassa perheessänikin varmaan monilla muillakin jääneet pois käytöstä, eivätkä ne välttämättä aina toimisikaan nyky-ympäristössä, niin perinteisiä kädentaitoja on haluttu tehdä helpompi ylläpitää.

Ruuanlaittoon ja käsitöihin liittyvät taidot näyttävät tällä hetkellä olevan kokemassa arvonnousua ja saamassa uutta kiinnostavuutta. Harrastajia on paljon, mikä näkyy mm. nettisivuja selatessa.

Me evakoiden ensimmäinen jälkipolvi olemme saaneet elää paljon seesteisem-

missä oloissa, ja sama jatkuu seuraavankin sukupolven kohdalla. Heille on pienestä pitäen ollut tarjolla loputon virikkeiden virta. Meidän haasteemme on, miten saada pidettyä karjalaiset perinteet riittävän kiinnostavina tässä valtavassa virikeviidakossa, jossa joka hetki käydään kovaa kilpailua siitä, mihin itse kukin yksilö aikaansa käyttää.

Toivon, että oma sukupolveni ei unohtaisi opettaa osaamistaan perinnetaitoja lapsilleen. Perinne elää ja siirtyy tekemisessä, ja taidot kehittyvät tekemällä.

Näillä ajatuksilla haastan jokaisen evakon lapsen tutkailemaan, miten on omalla kohdallaan toteuttanut karjalaisen perinteen välittämisen lapsilleen ja lastenlapsilleen ja voisiko sitä tehdä kenties vielä hiukan enemmän. Itse en ainakaan halua olla se heikko lenkki, joka päästää perinteen ketjun kokonaan katkeamaan. Kukin tekee sen omalla yksilöllisellä tavallaan.

Karjalainen perinne elää vahvasti tässä Kurkijoki-juhlassa, ja esittämieni ajatusten myötä haluan toivottaa teidät sydämellisesti tervetulleiksi. Nautitaan ohjelmasta ja yhdessäolosta karjalaisessa hengessä. Karjalaisuus on muotia, ja siitä saa olla ylpeä.

Vainneet on kellot temppelin
kauniit muistot varhaislapsuuden.
Ne on kellot kauniin Karjalan
kumaellen kaikui yli Laatokan.

Lapsuuteni muistot ovat siellä
nuoruuteni käynti kirkkotiellä.
Pääsiäisen riemun, surun sota-ajan,
ristin muisto rakkaan Vapahtajan.

Aili Hellin Kurri:

Kellot

(Muisto Kurkijoelta)

Palmunoksia siellä lapset kanto
toivotuksin iloa myös antoi
virpoissansa, varpoissansa hyvän mielen teki.
Hohtavilla hangilla myös kulki kirkkoreki.

Kellotorni muistoissa on yhä,
milloin lienee taaskin kirkkopyhä.
Milloin kaikuu ääni kellojen,
milloin on taas aika muistojen.

Muistojen iltamien nuorin neiti kuunteli ja katseli tarkkaan lavalla esiintyvää Terhi Jokilaa.

Loimaan Naisvoimistelijoiden joukkoihin kuuluva, mutta loimaalaisen jääkiekkjoukkueen Rocketsin kannustustanssijaryhmä 'Rockcats' esiintyi reippaasti ja pirteästi Muistojen iltamissa. Neitosten ohjaaja Sini Lindholm (takarivissä oikealla) on Teuvo Ahokkaan tyttärentytär. Myös loimaalaisella Henna Kojolla (takana kolmas oikealta) on kurkijokelaiset sukujuuret.

Jatkoa sivulta 3

rakennukset ja uudet ihmiset. Se mikä aikoinaan on kuulunut meille, kuuluu nyt vieraille ihmisille.

Näissä kohtaamisissa on hyvä muistaa, että ne ihmiset, joita tapaamme, ovat syyttömiä meidän menetyksiimme. Me olemme heille ventovieraita, jotka tupsahdamme paikalle ja valitettavan usein vielä kielitaidottomina. Kohteliaisuus, hienotunteisuus ja käyntimme tarkoituksen selittäminen venäjäksi, ovat vähintäänkin välttämättä hyviä käytöksen nimissä.

Tämä pätee niin pienissä kohtaamisissa kuin isoisakin asioissa. Jo nyt on huomattu, että hankkeet, joita olemme toteuttaneet yhteistyössä venäläisten kanssa, ovat menestyneet hyvin, eikä niitä ole pyritty mitenkään sabotoimaan. Tästä on hyvänä esimerkkinä Sorvalin hautausmaan kunnostustyö, joka on saatu alkuun hyvällä menestyksellä. Sen sijaan pelkästään suomalaisin voimin toteutetut hankkeet ovat usein kohdanneet vaikeuksia ja paikallinen väestö on niitä vastustanut.

Karjala on alue, jonka halkaisee kahden valtakunnan raja. Rajan madaltaminen on mahdollista vain hyvällä yhteistyöllä niiden ihmisten kanssa, joiden koti rajan takainen Karjala nyt on. Karjalan alueen kehittäminen on sekä Suomen että Venäjän edun mukaista.

Karjalan alueen kehitykseen vaikuttavat myös Pietarin alueen merkityksen kasvaminen ja Itämeren rantavaltioiden harjoittama Itämeripolitiikka. Yhteistyö Itämeren turvallisuusriskien hallinnassa, pelastustoimissa ja ympäristöongelmissa on tärkeää.

Venäjän vaurastuminen ja kaupan kasvu hyödyttävät myös meitä suomalaisia. Nyt tarvitaan avointa mieltä ja yhteistyökykyä. Edulliseen työvoimaan perustuva taloudellinen yhteistyö varmasti vähenee, mutta tilalle nousee enenevässä määrin yhteistyö koulutuksen, in-

novaatioiden, kaupan ja matkailun saralla.

Politiikan syyskausi

Hiitola oli aikoinaan varsinaisesti karjalainen maanviljelyspitäjä. Siellä oli kuitenkin vuosisadan alkukymmeninä myös vahvaa sahateollisuutta, esimerkiksi Pekonlahdessa sijaitseva A. Ahlström Oy:n omistama Pekonlahden saha omine laivastoineen. Pitäjän alueella oli myös pienempiä sahalaiteksia, tiilitehtaita, voimalaitoksia 2 kpl jne.

Metsää oli paljon ja sitä hyödynnettiin paikallisilla sahoilla. Metsä kasvaa Karjalassa edelleen ja on näihin päiviin asti työllistänyt satoja ihmisiä hakkuiden ja kuljetusten myötä, kun suomalaiset ovat ostaneet puuta. Nyt kun korotetut puutullit lamauttavat ostot, jää moni siellä työttömäksi. Karjalan alueella työllistyminen on vaikeaa, vaikka Venäjän taloudellisen tilanteen paraneminen tuokin uutta toivoa myös tälle alueelle.

Venäjän puun korvaamiseksi on hallitus tehnyt merkittävän päätöksen metsän myyntiveron alentamisesta. Suomen metsävaranto kasvaa koko ajan, puusto kasvaa enemmän kuin sitä hakataan, joten meillä on hyvin varaa lisähakkuisiin. Uusimpien tietojen mukaan tukitoimi on auttanut ja metsäkauppa on vilkastunut selvästi.

Puukaupalla on myös meillä työllistävä vaikutus, työvoimaa tarvitaan niin kaatoon, keruuseen kuin kuljetukseenkin. Suuri merkitys on myös sillä, että tehtaat välttyvät seisokeilta ja mahdollisilta alasajoilta ainakin toistaiseksi.

Metsäveropäätös aloitti politiikan syyskauden. Hallitus on palaimmassa kesälomalta ja perjantaina julkistettiin ensi vuoden budjettiehdotus. Se sisälsi toki paljon hyviä uudistuksia, mutta päällimmäiseksi nostaisiin niistä kaksi.

Ensimmäiseksi pidän todella tärkeänä asiana, sitä

Hiitola-säätiön asiamies Silja Iltanen ja juhlien tuttu esiintyjä Pauliina Kiuru ovat sisarukset.

että eläkeläisten verotusta korjataan edelleen. Palkansaajien ansiotuloverotukseen ehdotetaan tehtäväksi noin 800 miljoonan euron kevennys vuonna 2009. Lisäksi tehdään ansiotason noususta aiheutuva tarkistus. Ehdotus on, että eläkkeensaajien verotusta kevennetään vastaavasti. Lisäksi eläkeläispuolisoiden verotusta korotetaan työmarkkinatuen tasolle 1.1.2009 lukien. Kotihoidon tuen hoitorahaa ja yksityisen hoidon tukea korotetaan, samoin lapsilisää kolmannelta lapsesta alkaen, nämä kaikki ensi vuoden alusta lukien.

Toiseksi perhe-etuksia korotetaan hallitusohjelman mukaisesti. Vähimmäismääräiset äitiys-, isyys ja vanhempainrahat sekä sairauspäivärahat ja kuntoutusrahat korotetaan työmarkkinatuen tasolle 1.1.2009 lukien. Kotihoidon tuen hoitorahaa ja yksityisen hoidon tukea korotetaan, samoin lapsilisää kolmannelta lapsesta alkaen, nämä kaikki ensi vuoden alusta lukien.

Syksyllä eduskunnan käsittelyyn tulevaan budjettiehdotukseen, jonka loppusumma on 45,6 miljardia euroa, sisältyvät veronkevennykset tukevat ostovoimaa, työllisyyttä ja talouskasvua ja sopivat siksi heikkenevään suhdannekuvaan.

Kokonaisuutena finanssipolitiikan voidaan arvioida olevan ensi vuonna valtiovarainministeriön talousarvioesitykseen sisältyvien veroratkaisujen myötä ko-

konaiskysyntää ja kasvua tukevaa.

Juuret Viipurissa

Tämä riittääköön politiikasta, nyt takaisin karjalaisuuteen. Omat juureni ovat tukevasti karjalaiset, molemmat vanhempani ovat sieltä kotoisin. Isäni suku on Talista ja äitini Viipurista ja Säminöltä. Kuulun Viipurin Pitäjätaloon, Tali seuraan ja Ikävalko sukuseuraan.

Olen saanut elää karjalaisen elämäntavan keskellä koko lapsuuteni ja nuoruuteni. Vasta vanhempana olen oivaltanut monien meillä kotona noudatettujen tapojen olevankin karjalaisia alkuperältään. Nämä tavat ja tottumukset olen tuonut mukani nyt omaan perheeseeni. Kolme lastani ovat omaksuneet monet hauskat perinteet ja muistuttavat kyllä äitiään, jos vaikkapa pääsiäisen virpominen meinaa äidiltä unohtua!

Olen myös päättänyt, että kaikki lapseni pääsevät mukaan tutustumaan isovanhempiensa kotiseutuun. Tänä kesänä mukani oli Roni-poika, jonka kiinnostus historiaa kohtaan selvästi heräsi. Menneet tapahtumat heräivät eloon paljon voimakkaammin ja aidommin, kun niihin liittyy tapahtumapaikoilla käyminen. Pikkumiehellä tuntui olevan paljon mietittävää kotimatalla. Toivottavasti minunkin lapseni kasvavat karjalaisuuteen ja tulevat olemaan siitä samalla tavoin ylpeitä kuin minäkin olen.

Lopuksi rohkenen ehdottaa pientä ”kynnyksen madaltamis” -toimenpidettä Hiitolan pitäjätalolle. Teidän nettisivuillanne toivotaan aivan oikein tervetulleiksi mukaan kaikki, jotka kunnioittavat karjalaista kulttuuria ja vaalivat kanssamme hiitolaista ja karjalaista perinnettä. Ehkäpä uudelta, epäoivaltavaltalta jäsenkandidaatilta riittäisi aluksi pelkkä kiinnostus karjalaisuutta kohtaan, kyllä se vaaliminen ja kunnioittaminen syntyy sitten ajan myötä. Toivotan teille kaikille mukavaa loppukesää ja antoisaa elonkorjuun aikaa. Nyt ei muuta kuin ”etteepäi elävä mieli, kuollut taaksee katsokoo.”

Pyhäjärvi Yläneellä Antavalla ja

Kalakurkien jokavuotinen mato-onkikilpailu käytiin tuttuun tapaan heinäkuun viimeisenä viikonvaihteena Yläneen Pyhäjärvellä Loimaan Sotainvalidien Veljesrannassa. Kisaan löytyi kymmenen venekuntaa, joissa miehitys oli kahdesta neljään henkeen.

Aaltojen keinutukselta ei tänäkään vuonna välttytty, ja yksi venekunta yrittikin saada veneensä kölin ylöspäin, siinä kuitenkin onnistumatta. Sen sijaan kaksi onkijaa jouduttiin onkimaan aallokosta kuiville mitä erilaisimmin konstein.

YH:n eli sotaväen ylimääräisten harjoitusten aikana syyskesällä 1939 saapui Viipurin lähellä iltamyöhällä pieneen kyläkauppaan kolme nälkäistä upseeria tiedustellen: ”Löytyiskös kauppialta jotakin suuhunpantavaa?” ”Ainaha sitä jottai pientä löytyy: ongenkukkuloi, uistimii ja hevose suitsinrautoi ainaskii”, sanoi kauppias naureskellen.

Kalakurkien onkikilpailuihin olivat kookut ja madot löytyneet hyvissä ajoin. Juttua suollettiin monesta suusta, kun valmistauduttiin lauantai-iltapäivällä 26.7. Yläneen Veljesrannassa.

Kurkijoen kuulumisia kertoili Kohon Veikko. Matka Hiitolasta Kurkijoen Lopottiin oli kestänyt toista tuntia teiden huonokuntoisuuden takia. Jos olisi yrittänyt ajaa vauhdilla yli kuoppien, olisi pitänyt olla vähintään parin pullon tuiskeessa, että sisuskalut olisivat sen kestäneet. Mutta sitten olisi tarvinnut pelätä auton kestävyyttä. Niinpä ajovaihteista suosituin oli ollut ”ykköspykälä”.

Pian alkoikin saapua autoja ”venevarustuksella”. Eipä siis muuta kuin vesille venosen mieli ja onkijain samoin.

Kohon Veikkoa yritettiin saada mukaan jaloön kalakisaan, mutta Veikko torjui ajatuksen. Ei hän uppoamista pelännyt, koska koho tunnetusti pysyy pinnalla vaikka ilman venettä. Kun kalastamaan lähtevät kiel-

täytyivät hänen tarjoamastaan Savojan ryypystä, hän tuumasi: ”Työ ootta ku se Kuolemajärven rovasti, joka oli talvipakkasella matkalla sairasta emäntää katsomaan. Talon renki Jooseppi oli hevosella rovastia kyydissä.

Jooseppi kaivoi kuskipukin laatikosta pontikkapullon ja tarjosi siitä rovastillekin. Tämä ei sitä huolinut, vaan sanoi: ”Alkoholi on pakkasella suunnilleen sama kuin laskisi lämpimät housuihinsa: aluksi se kyllä lämmittää, mutta sitten tulee entistä kylmempi.” Jooseppi vilkasi rovastia alta kulmiensa ja virkkoi: ”Kuse sie vaa housuihis, mie otan ainaskii ryypyn.”

Putos ku eno veneestä

Perinteiseksi traditioksi on muodostunut, että joku kalakurki tekee ”onkimiehen valan” tavoittelemalla kalaa vapaasta vedestä käsikopelolla. Niin tälläkin kertaa. Herrasmiesmäiseen tapaan onkin Teuvo onki selkänöjallisestä retkituolista, jonka käsinojissa sijaitsi kaljatölkin ja toisessa matotölkin paikat.

Kilpailun suurin kala oli hyppäämässä veneen laidan yli. Kun onkija tavoitteli sitä kiinni, kaatui tuoli, ja kalamies meni kalan perään Ahdin valtakuntaan. Eikä siinä vielä kylliksi, vaan kalastajan sisar perätuholdolta tuli yllätetyksi tästä keikauksesta, jolloin sisarelle tuli

Kalakurjet onnittelivat kesäkuussa kihlautuneita Marjatta Poskipartaa ja Pentti Kemppistä. Myös pitäjänjuhlien Muis-tojen iltamissa yleisö onnitteli kihlaparia. Kurkijokelaisen toimittajalta jäi silloin kertomatta, että pari kihlautui Marjattan kotipihalla Kurkijoen Marianvaarassa. Kuva Martti Repo.

Hiitolan Pitäjätalossa puheenjohtajat ja juhlan juontaja Kati Fager seurasivat Marjo Matikainen-Kallströmin ja pikkuRiston kanssa, kun Mirva Kallström sai henkilökohtaisen oppitunnin sahansoitossa moninkertaiselta Suomen mestarilta Aarne Laasoselta.

ottavalla päällä

sama matka ja osoite.

Lankomies, sadat kalastuskilpailut kolonnut Topi oli jo niin parkkiintunut, ettei vaivautunut mukaan yhteiseen iloon, vaan piti veneen ankkurissa ja vettä puolillaan. Veneessä uivat saalistetut kalat, madot, onkimisvälineet ja lippikset.

Aune autettiin veneen perästä puolillaan vettä olleeseen veneeseen. Sekin onnistui vasta sitten, kun ryntäät saatiin ensin veneen puolelle. Sitten loppukin solahti turvaan kuin uivalta delfiiniltä.

Kemppisen Pentin vene-kunta otti Teuvon hinaukseen ja souti parinsadan metrin matkan rantatelakalle. Todettiin siinä soutumatkan aikana, että eipäs hänellä ole tainnut aikaisemmin ollakaan 90 kilon saalista rantaan tuotavana.

Iltanuotiolla asiasta riitti juttua, kyselivät: "Millaista siellä Ahdin valtakunnassa oli?" Teuvo vastasi: "Itse valkopartainen Ahti istui suuressa kalanpäätuolissaan atrain oikeassa kädessään ja toivotti tervetulleeksi. Lohenpyrstöisiä kaunisrintaisia kaunottaria uiskenteli kymmenittäin Ahdin ympärillä. Vuorollaan ne veivät minut Kalastaja Eemelin valssiin, ja voi sitä evien läpsytystä. Ahti olis antanut puolentusiinaa tuollaisia kaunottaria ihka omaksi, jos olisin jäänyt hänen hoviinsa lakeijaksi. Mutta sanoin, että jos minua ei kuulu pintaan, niin niitä tulee kymmenittäin tähän yhteiseen iloon. Ja ne ovat niin pirun kateellisia maallisen kalamiehen tapaan.

Kun vannoin vielä Ahdille, että seuraavan päivän onkikilpailussa en pyrkisi voittamaan ahneuksissani. Kerroin vielä, että minulla olisi ongessa sininen kouku, ja pyysin, että kävisivät sitä nyyptämässä, niin silloin tietäisin, että yhteinen viestintämme toimi molempiin suuntiin."

Niin tapahtuikin. Minä annoin toisten korjata voitot. Sainpahan minäkin mitalin verran, mutta enemmän siellä veden alla kuin toiset yläpuolella.

Vesi oli ylen lämmintä. En tiedä, johtuiko se siitä, että minulla oli täysi vaatetus päällä. Mutta en ole koskaan riisunut talviturkkiakaan tällaisella rituaalilla. Ria Virevuo luovutti minulle seuraavana päivänä juhlallisessa audienssissa "Kolan" pelastusliivin uhkavaatimuksin: "Sitten myös pidät sitä veneillessäsi."

Savukalaa ja viihdettä

Koska kilpailut oli muutettu yksipäiväiseksi, niin lauantaista kalasteltiin ilman tuulosrajaa. Saamattomaksi ei jäänyt yksikään pyytäjistä.

Siksi tämä menettely on takaperoinen sunnuntaiaamun kisaan nähden.

Kalaa tuli lauantai-illan tarpeisiin runsaasti. Hiitolan vävy-poika Ylösen Viljo fileerasi suurimmat ahvenet sunnuntaista kalasoppaa varten. Martti ja Teuvo perkasivat, suolasivat ja savustivat pienemmät noin 250 kappaletta. Niinpä grillattaviksi suunnitellut makkarat eivät enää mahoihin mahtuneetkaan.

Marianvaaran tyttö Poskiparran Marjatta ja Savo-ajan poika Kemppisen Pentti olivat samppanjahöyrypäin pujottaneet kultaiset kahleet toistensa nimettömiin alkukesästä Marianvaarassa. Kihlapari sai "kalatriolta" onnittelulaulun ja koko kurkiporukalta "kis-kis" –patsaan muistoksi. Rantamusices Veikko Koho (Savoja) lauloi vanhalle nuorelleparille.

Mölkynheitto oli illan kohokohta, jossa olikin sitten onnen kiljahduksia, mutta ohiheiton manauksia. Kisan voitti Lauri Veijalainen (Titto) vakuuttavasti.

Saunomisen, uinnin ja herjanheiton parissa jatkui ilta, toisilla jopa aamuaikeeseen matojen lajitteluun ja siimojen oikomiseen asti. Taispa joltain hävitä se parempi puoliskokin yön aikana. Ensimmäiseksi epäiltiin osasylliseksi kookasta mustalierihattupäistä Korpi-saaren miestä, koska siitäkään ei näkynyt kantapään luitakaan.

Aamuauringon säteiden kullatessa tyynen ulapan kaikki löytyivät, ja uho oli entisenlainen. Savo-ajan pojatkaan eivät aloittaneet päivää "Savo-ajan ryypyillä", vaan veneet varustettiin kaikella tarvittavalla pyyntimateriaalilla jonkun loitsutessa Kalakurkien tunnustusta: "Anna, Pyhäjärvi, niin suuria kaloja, ettei kotona tarvis valehella saaliin suuruudesta."

Saalistakin saatiin

Onkikilpailun tulokset 27.7. Yläneellä Veljesrannassa:

1. Aimo Jälkö ..... 1806 g
2. Viljo Ylönen ..... 1628 g
3. Pertti Inkinen ..... 1127 g
4. Saini Repo ..... 956 g
5. Seppo Kemppinen 927 g
6. Toivo Hyvönen ..... 848 g
7. Teuvo Ahokas ..... 703 g
8. Pentti Kemppinen ..... 689 g
9. Raija Laaksonen ..... 689 g
10. Simo Kaunisto ..... 594 g
11. Martti Repo ..... 576 g
12. Marjatta Poskiparta ..... 520 g
13. Aune Hyvönen ..... 504 g
14. Reino Paju ..... 434 g
15. Eero Häkli ..... 400 g
16. Antti Penttinen ..... 324 g
17. Terttu Veijalainen 322 g
18. Pekka Riikonen ..... 315 g
19. Martti Meskanen 295 g
20. Liisa Maanpää ..... 268 g

21. Lauri Veijalainen 246 g
22. Jouko Mäki ..... 238 g
23. Leena Meskanen 126 g
24. Raimo Sikiö ..... 119 g

Kokonaissaalis oli 14,654 kg. Saamattomia olivat Kaarina Sikiö ja Hannu Nenonen, joista onnettaren suosikkina Hannu sai kalahaavin palkinnokseen.

Suurimman saaliin kiertopalkinnon nappasi Aimo Jälkö (1 806 g). Suurimman yksittäisen, 190 grammaa painavan kalan ja palkinnon sai Viljo Ylönen. Ekan kalan kiertopalkinnon vei kotiinsa Antti Penttinen.

Palkintojenjakotilaisuuden kruunasivat Revon Sainin keittämä maukas lohi- ja ahvenhöysteinen kalasoppa sekä Veijalaisen Tertun tarjoamat rantakahvit.

Ja se kalajuttu

Lopuksi kaiken edellisen vakuudeksi erään Kalakurjen tosi tarina elävästä elämästä.

Aimo Jälkö nousi "saamattomasta" mestariksi. Hän nosti voittosaaliinsa ongella, joka oli viime kesän saamattomien palkinto. Kuva Martti Repo.

Kalastaja oli palaamassa juuri kalareissultaan, kun hänen veneensä viereen loikki suuri sammakko. Kalastajan suureksi hämmästykseksi sammakko alkoi puhua:

- Hyvä herra, tarvitsen apuasi. Olen periaatteessa kaunis neito, jonka pahamainen ja ilkeä noita on muuttanut sammakoksi. Mutta sinä voit pelastaa minut.

- Kuinka minä voin tuol-

laista limanuljaskaa auttaa?

- Vie minut kotiisi. Kerron sitten, mitä sinun on tehtävä.

Kalastaja otti sammakon mukaansa ja meni kotiinsa. Hän otti sammakon taskuun ja laski sen pöydälle kysyen sammakon lisäohjeita.

- Ensimmäinen on saatava vähän viiniä, sammakko kurnutti.

Kalastaja haki kellaristaan

viinipullon ja kaatoi tilkan lautaselle ja kulautti itselleenkin aikamoisen tujauksen. Sammakko lipitti sen nopeasti pitkällä kielellään pyyhkiellen eturäpylöillään suupielet ja tokaisi kalastajalle:

- Minun on päästävä vuoteeseen lepäämään.

Kalastaja kantoi sammakon makuuhuoneeseen vuoteeseen. Sammakko kieriskeli hetken lakanoissa ja lausui:

- Nyt sinun on suudeltava minua. Sitten muutun entiselleni.

Kalastajaa inhotti ajatus moisen rupikonnan suutelemisesta, mutta ken leikkiin on ryhtynyt, se leikin kestämään, ajatteli kalastaja. Hän sulki silmänsä ja antoi pusun sammakolle, ja kun hän avasi silmänsä, hänen vierellään lepäsi jumalaisen kaunis, alaston nainen. Sillä hetkellä makuuhuoneen ovi aukesi, ja kalastajan vaimo astui sisään.

- Rakkaani, kalastaja sanoi, et ikinä usko, mitä minulle juuri äsken tapahtui!

***

Koittakaa kuvitella: kalastus on autuaan ihmeellistä.

Koita sitt olla totisella naamal Kalakurkiin keletis!

T. A.

Kalastajapoppoo rauhallisena pöytäkiiven ympärillä maittavan kalasopan syötyään. Kuva Martti Repo.

Esikon puumerkki

Lumivaaralaiset Alavudella

Sunnuntaina 13. heinäkuuta alkoi Alavuden pysäköintipaikka täyttyä entisistä Lumivaaran kunnan asukkaista, heidän jälkeläisistään ja tavallisesta kirkkokansasta. Oli aika kirkkopyhän ja Lumi-Säätiön 60-vuotisjuhlan.

Kirkon alttarilla, alttaritaulun alla, paloi kaksi kynttilää. Kynttiläjalkoina olivat Lumivaaran kirkon kynttilänjalat, jotka ovat Tervajärven lottaosaston lahjoittamia. Alttarilla violettiinen antependium, jonka Hanna Loimaranta on suunnitellut ja valmistanut, sekä pitsinen alttariliina, joka on saman henkilön tekemä ja suunnittelema.

Antependiumin on lahjoittanut Kuhkaan kirkko-ompeluseura. Nämä kaikki esineet olivat myös Lumivaaran kirkossa 7.7.1935,

kun kirkko vihittiin käyttöön. Kirkon vihki Hanna Loimarannan miehen veli, Viipurin hiippakunnan piispa Yrjö Loimaranta.

Monen kirkossa olijan muistot menivät varmasti Lumivaaraan ja sen rapistuneeseen kirkkoon. Esineet olivat käytössä näin suurelle lumivaaralaisjoukolle ensimmäisen kerran sodan jälkeen.

Jumalanpalvelus alkoi Elna Muhosen laulamalla Karjalaisella rukouksella kanttori Riikka Setälän säestäessä. Lumi-Säätiön

hallintoneuvoston jäsen, kansanedustaja, pastori Lauri Oinonen toi saarnassaan esille Jumalan, joka on ollut esillä jokaisen karjalaisen elämässä ja läsnä jokaisen suvun elämän vaiheissa.

Ehtoollisjumalanpalveluksesta lähetettiin Narvan marssin soidessa seppelariot sankarihautamuistomerkille, Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkille ja Viipurin läänin pyhäjärveläisten vainajien muistomerkille. Saatesanoissaan Säätiön hallituksen puheenjohtaja Kari Rapo puhui taivaasta, joka on sama kuin silloin ennen, taivaan avaruudesta ja lämmöstä - tapahtuipa elämässämme mitä tahansa, oli tyyntä tai myrskyä.

Seurakuntatalolla aloitettiin yhteinen hetki jumalanpalveluksen jälkeen. Väkeä oli niin paljon, että ääniniltä rupesivat loppumaan jo kahvistarpeetkin.

Avaussanoissa Kari Rapo kertoi, että Lumi-Säätiö oli saanut onnittelut Karjalan

Liitolta, Vpl. Pyhäjärvi-Säätiöltä, Jaakkima-Säätiöltä ja Karjala-lehdeltä. Hän myös kertoi esillä olevista Lumivaaran kirkkoesineistä.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja Olavi Iivonen kertoi Säätiön perustamisesta ja muisteli, ettei se ollut mikään yksinkertainen asia. Ensimmäiset vaikeudet kohdattiin jo pääoman kokoamisessa. Veikko Vennamon asioiden selvittelyn ansiosta kunnan lainajyvästön saamiset voitiin käyttää peruspääomaksi.

Lumi-Säätiön sääntöjä on juuri muutettu, ja toiminta jatkuu kevennetyllä organisaatiolla. Iivonen sanoo jättävänsä kevennetyin mielin vastuun nuoremmille. Olavi Iivonen on seurannut jo lapsuudestaan lähtien niin säätiön syntyä kuin sen toimintaakin.

Lumivaaralaisista evakkotiellä kertoi juhlassa Lumivaara-Perinneyhdistyksen puheenjohtaja Seppo Rapo. Seppo on tutkinut

lumivaaralaisten evakkomatkoja monista eri lähteistä ja tehnyt useita henkilöhaastatteluja. Hän itse ei ole kokenut evakkomatkaa. Nuoremmille mukanaolijoille hän kertoi, että evakkomatkat hoidettiin pääosin naisten ja vanhojen miesten avulla. Nuoret miehet olivat silloin sodassa. Sodan jälkeen saadut korvaukset olivat noin 25 % aineellisten menetysten arvosta.

Juhlassa Elna Muhonen lauloi Evakon laulun kanttori Riikka Setälän säestämänä ja yhdessä laulettiin Karjalaislaulun. Alavuden seurakunnan tervehdyksen toi kirkkoherra Timo Kumponen. Hän myös siunasi juhluvieraat kotimatalle.

Lopuksi Kari Rapo kertoi keväällä 2009 suunnitellusta matkasta Lumivaaraan ja jälkipolville annettusta tehtävästä pitää Lumivaaran polut siinä kunnossa, etteivät ne pääse nurmettumaan. Eli käydään juurilla.

Juhlan jälkeen kokoontui

Lumi-Säätiön uusi hallitus uusien sääntöjen mukaisesti. Lumi-Säätiön hallintoneuvosto valitsi kokouksessaan 8.3.2008 Alavudella Lumi-Säätiön uuden hallituksen, joka aloitti toimintansa 13.7.2008 Alavudella.

Toimihenkilöt pyrittiin valitsemaan siten, että Lumivaaran kymmenen kylää tulisivat edustetuiksi. Hallituksen puheenjohtajaksi ja säätiön sihteeriksi valittiin Kari Rapo (Kumola), varapuheenjohtajaksi Kaija Hietakangas (Harvio). Varsinaiset jäsenet ovat Leo Malinen (Huhterovu), Timo Kosonen (Kostamojärvi), Pekka Sihvonen (Kuhkaa) ja Sirpa Kuismin (Kumola).

Varajäseninä toimivat Sirpa Suomalainen (Kuhkaa) ja Lauri Oinonen (Ihala). Rahastonhoitajaksi valittiin Jukka Kirmanen (Kumola). Tästä on hyvää jatkaa eteenpäin!

Kumolan Ukko

Seppleen laskijat Viipurin läänin pyhäjärveläisten vainajien muistomerkillä Alavuden kirkkomaalla Lumi-Säätiön 60-vuotisjuhlapäivänä. Kuva Kari Rapo.

Oma tupa, oma lupa Asutustoiminnan muistomerkki

Karjalan Liitto on käynnistänyt muistomerkkihankkeen. Suomen Asutusmuuseon lähelle Lapinlahdelle halutaan pystyttää asutustoiminnan muistomerkki, joka on samalla kunnianosoitus ylijohtaja Veikko Vennamon sotien jälkeiselle asutustyölle. Vennamo toimi asutustoiminnan johtajana

vuosina 1940-59. Hän vaikuttanut merkittävästi siirtokarjalaisten ja rintamamiesten asuttamiseen.

Keräys jatkuu syyskuun 10. päivään asti. Muistomerkki paljastetaan vuonna 2010. Hankkeeseen voivat osallistua kaikki halukkaat. Muistomerkkihankkeessa ovat mukana Karjalan

Liitto ry, Perussuomalaiset rp., Suomen ortodoksinen kirkko, Lapinlahden kunta sekä Suomen asutusmuuseo-säätiö.

Kurkijokelaisten pitäjänjuhilla oli lipaskeräys muistomerkkihankkeen hyväksi. Keräys tuotti 177 euroa. Keräykseen voi vieläkin osallistua maksamalla

haluamansa summan tilille OP 578954-225368, Karjalan Liitto/V. Vennamon muistomerkki. Lisäksi merkitään viitenumero. Kurkijoki-Säätiön viite on 291

Kurkijoki-Seuran viite on 3201

Karjalan Liitto on julistanut kisan jäsenjärjestöilleen, joten valitsemalla lähimmän oman järjestösi viitenumeron voit samalla kerryttää tämän (toiminta)pisteitä.

ONKS TIETOO VASTAUKSET

- 1700-luvulla
- lähi- ja perushoitajia
- valkospuliksi
- uskonnollisen (islam) totuuden etsijöitä, Taliban-liikkeen kannattajia
- haapa
- paljakka
- viisi
- koppeloksi
- Suomen Laulajain ja Soittajain Liitto r.y. (harrastemusiikkijärjestö, johon kuuluu noin 380 kuoroa ja orkesteria)
- Äitee

MUSIIKKIVÄEN PALVELUPAIKKA LOIMAAN MUSIIKKI

Puh. (02) 7622 950
Oikokatu 3, Loimaa
Avoimena:
ma suljettu, ti-pe 12-17, la 10-14

Asianajajia

ASIANAJAJA on asianajajaluetteloon hyväksytty lakimies, jolla on säädetty kokemus ja taito. Asianajajan toimintaa valvovat Asianajajaliitto ja oikeuskansleri. Asianajajatoimistot hoitavat myös maksuttomia oikeudenkäyntejä ja oikeus-turva-asioita.

Asianajotoimisto HEIKKI RANTANEN

Varatuomari
Julkinen kaupanvahvistaja
Kauppalankatu 9-11 B, Loimaa
p. (02) 762 2888, fax 762 2313
heikki.rantanen@kolumbus.fi

Asianajotoimisto JARI HEIKMAN OY

AA, VT Jari Heikman
AA, VT Katri Ranta-Eskola
VT Kaarina Nylamo
Turuntie 8-14, II krs. Loimaa
Puh. (02) 762 4400, fax 763 1301
jari.heikman@aatsto.inet.fi
www.heikman.com

KukkaBox

Puh. 762 2669

Vastapäätä Loimaan Aluesairaalaa

Erikoishammasteknikko

MARKO ROSENDAHL

Vastaanotto Heimolinnankatu 14 Loimaa

Ajanvaraus puh. (02) 763 1179

ERLUND-talo

Hengittävä hirsitalo. Rakenteissa ei muoveja eikä epäorgaanisia aineita. Englannin MTV:n valinta Suomen edustajaksi Grand Designs-ohjelmaan.

Asu terveellisesti, hengitä vapaasti unelmiesi talossa, Erlund-talossa!

MELLILÄN HIRSIYÖ
Ysitie 345, 32300 MELLILÄ

Kotimaan myynti:
Juhani Eklund p. 0400-530 979
e-mail: myynti@erlund-house.com

Vielä kerran tänä kesänä...

Kurkijoki-museo

AUKI Varsinais-Suomen museopäivänä sunnuntaina 31.8. klo 12-16.

Vapaa pääsy • Kahvitarjoilu • Tervetuloa

Kojonperäntie 446, Kojonperä, Loimaa

Muulloin esittelyistä sovittava:
Eino Vepsä, puh. 0500-875 211 tai Antti Eklund, puh. 050-342 6608